

Den visade sig icke mycket i ord och åthävor, doldes ej heller. I hemsökelsens dagar, när det var olycka och sorg på färde, trädde hans kristna tro fram och gav honom en styrka och en inre ro, som voro förundransvärda.

Bilden av den bortgångne skolmannen vore allt för ofullständig, om den inte gäve en erinran även om hans hem. Ty det betydde mycket för honom. Det var ett hem, som räckte till för många, för en stor barnskara, för en stor krets av släkt och vänner. Och det var i stor utsträckning ett hem även för hans seminarier, för deras lärare, lärarinnor och elever.

Ännu för få månader sedan stod Ernst Jungner obruten av åren, ivrigt sysselsatt inom de verksamhetsområden, som efter hans avgång från rektorstjänsten vid folkskoleseminariet ännu tillhörde honom. Så kom sjukdomens förbud, och snart därefter kom en sorg; som måhända bröt motståndskraften: äldste sonen, den kända unga flygmannen löjtnant Allan Jungner, omkom genom olyckshändelse. Han var en god son av ett gott hem, modig och ädelsinnad, ett föremål för rika förhoppningar. Nu ett par månader senare har fadern, sjuttioårig och böjd av sorgen, fått följa sonen efter. Den gamle skolmannen har slutat sitt långa dagsverk, och vi, som stå kvar på det arbetsfält han lämnat, bringa honom vårt tack för vad han verkat och varit.

H. D.

C. V. Widerberg.

Förre klockaren och folkskolläraren *Conrad Victor Widerberg* avled den 2 dennes i Falkenberg vid 89 års ålder. Efter att ha genomgått Göteborgs seminarium blev han vid 24 års ålder folkskollärare i Falkenberg och tre år därefter även klockare. I 58 år skötte han klockaretjänsten och tog avsked 1912.

Erik Ferngren.

I Öster-Åkers klockaregård avled den 2 dennes organisten och klockaren, förre folkskolläraren *Erik Ferngren*, i en ålder av över 78 år. Den bortgångne sörjes närmast av maka, barn, barnbarn samt aldrig syster.

Vid en ålder, då hjärtat ännu icke är mottagligt för känslolntryck, måste man låta barnen *härma* sådana handlingar, som man vill göra till en vana hos dem, tills de sedan kunna göra dem på grund av sin egen vilja och av kärlek till det goda.

Rousseau: Emil.

Arbetet skall vara en lek; man skall fråga eleven och berömma honom, och han skall finna sin glädje i att göra något. Man skall låta honom tävla med kamraterna och ofta få anse sig som segrare.

Quintilianus: En talares uppfostran.

Räkneundervisningen i folkskolan.

I n:r 21 av Svensk Läraretidning förekom en beaktansvärd artikel med ovanstående rubrik. Dess förf. inbjöd tidningens läsare till ett tankeutbyte i ämnet, men av vad undertecknad kunnat se, har ingen hörsammat inbjudningen. Detta synes mig så mycket betänkligare, då uppsatsen vidrörde synpunkter, värda all uppmärksamhet av undervisare i folkskolan.

Impulsen till artikeln hade förf. fått genom ett brev från en större industriidkare, som där meddelade de rön, han under flera års tid gjort bland sina arbetare. Han hade nämligen funnit, att de svenska arbetarna stodo långt efter sina österrikiska kolleger i räknefärdighet, särskilt beträffande *huvudräkning* och *division*.

Vare nu hur som helst med österrikarnas färdighet i räkning, så bekräftar erfarenheten till fullo, att förmågan hos menige man i vårt land att snabbt och säkert lösa enkla praktiska problem lämnar mycket övrigt att önska.

Vad då särskilt huvudräkningen beträffar, så äro orsakerna till efterblivenheten här ej svåra att uppleta. De bestå till största delen — om vi bortse från skolväsendets fel och brister (varannandagsläsning etc.) — däri, att huvudräkningen ofta, där den ej alldeles åsidosättes, betraktas som ett slags påbröd, idkas någon gång för omväxlings skull och alldeles utan plan. Man besinnar ej, att huvudräkningen är den form av räkning, som människor i allmänhet ha den största användningen för. I överensstämmelse härmed måste då naturligen åt densamma tillmätas minst lika mycken tid, som åt den skriftliga räkningen.

Men lika nödvändigt som att tillräcklig tid anslås åt ämnet är, att undervisningen i detsamma anordnas planmässigt. Läraren måste uppgöra en plan, upptagande de olika momenten av ämnet och den tid under terminen, då det och det momentet skall behandlas. Vid undervisningen bör man så undvika att excellera i lösande av invecklade problem, vilket ju tar sig bra ut vid examen men är av föga nytta i förhållande till den tid, det kräver.

Nej, tag enkla, i det vardagliga livet förekommande exempel och räkna så många som möjligt! Och glöm ej övandet i ren mekanisk räknefärdighet! För sådan övning kan lämpligen anslås 5 minuter i början av varje räknelektion.

Vad jag sålunda här ovan velat framhålla är: undervisningen i huvudräkning skall *planläggas*, så att ej något moment utelämnas; barnen skola tillägnas sig *färdighet* genom lösande av en mångfald uppgifter, varvid rent mekaniska sådana skola förekomma i tillbörlig utsträckning.

Detta rörande huvudräkningen. Men brevskrivaren hade även konstaterat, att de svenska arbetarna voro efter de österrikiska vid räkning i division. Han antager, att det beror på att vi använda sämre metod vid lösandet av divisionsuppgifter, och anför exempel på ett österrikiskt tillvägagångssätt:

$$\begin{array}{r} 794696 : 322 \\ 1506 \quad = 2468 \\ \hline 2189 \\ \hline 2576 \\ \hline 0 \end{array}$$

Här ske såväl multiplikationen (322 · 2) som subtraktionen (794—644) o. s. v. medelst huvudräkning, och härigenom skulle vinnas större snabbhet. För min del kan jag inte finna, att tidsbesparingen skall bli så stor, att det kan hava någon betydelse. Hur fort antecknar man inte produkten av divisionen

och kvoten och verkställer subtraktionen! Vidare kan jag inte förstå, huru folkskolebarn skola kunna bibringas förmåga att hålla reda på alla dessa tal > i huvudet. Det går bra med den första operationen, men försök med nästa: 1506 : 322 = 4; 322 · 4 = 1288; 1506 — 1288 = 218. Nu först får man använda pennan och anteckna talet 218. Ännu svårare bleve uppgiften, om den t. ex. vore så beskaffad, att kvotens siffror komme i motsatt ordning: 2724764 : 322. Första kvotsiffran blir här 8. Den antecknas. Men nu blir det huvudräkning: 322 · 8 = 2576; 2724—2576 = 148, som då får antecknas o. s. v. Nog komme en sådan operation att sätta myror i huvudet på ganska tränade små matematici. Och någon tidsbesparing torde den inte medföra. — Vad sålunda divisionen beträffar, torde det väl knappast medföra några fördelar att utbyta den gamla goda metoden mot denna.

Emellertid är det av stort intresse att få del av dylika erfarenheter från det praktiska livets män. De må göra oss uppmärksamma på vikten av att söka göra undervisningsinnehållet till lärjungens *egendom*, som han skall kunna utnyttja, när han en gång kommer ut i livet. K. L.—n.

Insamlingen till de belgiska lärarna.

Till *Svensk Läraretidning* hade t. o. m. i måndags afton den 7 dec. inkommit följande belopp:

Transport kr. 1,525:11; Ang. Svedberg, Vasselhyttan, 5 kr., folkskoleinsp. J. Renvall, Arvika, 10 kr., Arvika stads lärarekår (g:m G. Kihlgren) 83 kr., A. Löfgren, Åsög, 83, Stockholm, 5 kr., N. Lindström, Örby, Älvsjö, 5 kr., J. R. Asplund, Syninge, 5 kr., A. Turén, Gräsberg, 10 kr., H. Robsahm, Arboga, 10 kr., Storgårds A. Andersson, Rättvik, 5 kr., Fröjereds pastorats lärarekår (g:m S. Törner) 15 kr. 50 öre, F. A. Knutson, Oppmanna, 10 kr., Judit Ståhlberg, d:o, 5 kr., Josefina Elert, d:o, 1 kr., A. Söderholm, Stenbrohult, Diö, 10 kr., J. Rosenqvist, Skärvalid, 10 kr., H. Ljungner, Gunnestorp, Mjöhult, 5 kr., Lärarekåren i Kävlinge (g:m J. E. Larsson) 68 kr., Lärarekåren i Östersund med omnejd (g:m J. Arv. Jonsson) 136 kr., A. Lidén, Östraby, 2 kr., fru Andrea Lidén, d:o, 1 kr., N. Ascard, d:o, 1 kr., Bina Årads-son, d:o, 2 kr., Ida Franzon, d:o, 1 kr., Amanda Nilsson, d:o, 1 kr., Olga Lindgren, d:o, 1 kr., Cecilia Andersson, Orås, Askeröd, 1 kr., G. A. Fredriksson, Björkvik, 5 kr., K. A. Holmgren, Broddetorp, 5 kr., Lärare och lärarinnor i Hälsingtuna (g:m N. Lindgren) 12 kr., Varbergs folkskollärarekår (g:m Hellerstedt) 66 kr., L. J., Högdala, 5 kr., Alb. Nilsson, Hackvad, 10 kr., P. G. Hellberg, Strömtorp, 5 kr., J. Johansson, d:o, 3 kr., Edla Johansson, d:o, 2 kr., J. A. Bergstedt, By, Bredgrind, 5 kr., Gunnarps lärarekår (g:m J. A. Bartilson) 6 kr., Lärarepersonalen i Dimbo (g:m K. A. Warén) 14 kr., Lärarekåren i Tidaholm 22 kr., d:o i Ramstorp Agnetorp 3 kr. 63 öre, B. Berglin, Hesslunda, 5 kr., H. Ekander, Bjärsjölagård, 10 kr., Lärarepersonalen i Vanstad (g:m K. G. Brodin) 7 kr., Lärare och lärarinnor i Tores-torp & Ällekulla (g:m J. Tellander) 22 kr., H. Nilsson, Mimer 4, Köping, 12 kr., Lärare och skolbarn i Kärrbo (g:m N. F. Nyström) 11 kr. 50 öre, Lärare och lärarinnor i Danderyd (g:m O. A. Wiklund) 9 kr., Betty Svahn, Hårsbäck, 5 kr., Elin Ekroth, Vedevåg, 5 kr., Två lärarinnor i Nol 3 kr., Cecilia Johanson, Gunnilse, 2 kr., Ida Ekelöf, d:o, 10 kr., Fr. Lindberg, Krokfors, 2 kr., P. W. Forsberg, Jäders bruk, 2 kr., Lärarekåren i Huskvarna (g:m Georg Sahlström) 146 kr. 10 öre